

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΑΦΗΡΗΜΑΔΕΣ ΚΑΙ ΓΚΑΦΕΣ ΤΩΝ ΗΘΟΠΟΙΩΝ

Ἡ γκάφα τοῦ Σαλιάπιν. Πῶς ρεζίλεψε τὴν ὑψίφωνο Γκρανζάν. Ἡ.. κοιλιακὴ ἐνόχλησις! Τὸ πάθημα τῆς Ἐμμας Κάλβε. Τὸ σχισμένον σακκάκι. Τὸ κοινὸν γελάει μὲ τὴν καρδιά του. κλπ.

ΓΙΑ νὰ ἐπιτύχη μιὰ θεατρικὴ παράστασις, πρέπει νὰ ἔχουν κανονισθῆ ἀπὸ πρὶν κ' ἢ πιὸ ἀσήμαντες λεπτομέρειες. Τίποτε δὲν πρέπει ν' ἀφήνεται στὴν τύχη. Ὅταν λοιπὸν ὑπάρχη τάξις καὶ καλὴ ὑπόκρισις ἐκ μέρους τῶν ἠθοποιῶν, ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἔργου εἶνε ἀπολύτως ἐξησφαλισμένη... ἐκτὸς ἂν συμβῆ κάτι ἀπρόοπτο. Καὶ τὰ ἀπρόοπτα στὸ θέατρο δὲν εἶνε σπάνια. Μερικὰ ἀπ' αὐτὰ ἔχουν μείνει ἱστορικά.

***

Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ὁ διάσημος βαρυφώνος Σαλιάπιν ἔπαιζε στὸ θέατρο τοῦ Μόντε - Κάρλο τὸν «Ὁθέλλο». Τὴν ὥρα πού τραγουδοῦσε μὲ τὴν ὑψίφωνο Γκρανζάν τὸ παθητικὸ ντουέττο τῆς δευτέρας πράξεως, ἀντελήφθη ὅτι ἡ Δεισδαιμόνα του ἔλεγε ἄλλα ἀντ' ἄλλων. Συγχρόνως εἶδε ὅτι τὸ πρόσωπό της εἶχε πάρει μιὰ ἔκφρασι πόνου καὶ ἀνησυχίας. Ὁ Σαλιάπιν τὴν λυπήθηκε, ἔκανε νόημα στοὺς μουσικοὺς νὰ σταματήσουν καὶ εἶπε ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς θεατὰς:

— Κυρίες καὶ κύριοι, κάποιο μικρὸ ἀτύχημα μᾶς ἀναγκάζει νὰ διακόψωμεν γιὰ δέκα λεπτὰ τὴν παράστασι.

Καὶ παίρνοντας ἀπὸ τὸ χέρι τὴν Δεισδαιμόνα τὴν ὡδήγησε στὰ παρασκήνια. Τί εἶχε συμβῆ; Ὁ Σαλιάπιν εἶχε νομίσει πρὸς στιγμὴν ὅτι ἡ ὑψίφωνος κατελήφθη ἔξαφνα ἀπὸ... κοιλιακὴν ἐνόχλησιν, ἐνῶ ἀπλούστατα ἡ δις Γκρανζάν εἶχε ξεχάσει γιὰ μιὰ στιγμὴ τοὺς στίχους τοῦ τραγουδιοῦ πού τραγουδοῦσε καὶ γιὰ νὰ μὴ χαλάσῃ τὴν παράστασι, προτίμησε νὰ λέῃ ὅτι τῆς ἐρχόταν στὸ στόμα —στις ἀκριβεῖς ὁμως νότες. Ἐν τούτοις ὁ Σαλιάπιν παρεξήγησε τὸ πρᾶγμα καὶ τὴν ἔκανε... ρεζίλι!...

***

Ἐνας ἄλλος σοβαρὸς κίνδυνος γιὰ τοὺς ἠθοποιούς εἶνε νὰ παρασταίνουσι σὲ ξένη γλῶσσα καὶ νὰ φαντάζωνται ὅτι τὸ ἀκροατήριον ἀγνοεῖ τὴ γλῶσσα αὐτή. Νὰ τί συνέβη σχετικῶς στὴν ὑψίφωνο Ἐμμα Κάλβε: Ἐπαιζε στὴ Βοστώνη τῆς Ἀμερικῆς τὴν «Τόσκα», ἰταλικὰ. Ἐνας Ἰταλὸς τενόρος ἔκανε τὸ ρόλο τοῦ Μάριου Καβαρὰντόσση. Ἐξαφνα, κατὰ τὴν διάρκειαν ἑνὸς παθητικοῦ ντουέτου ἀκούστηκαν ἀπὸ τὶς πρῶτες σειρὰς τῆς πλατείας ἀκράτητα γέλια. Ποιὸς λόγος εἶχε προκαλέσει αὐτὰ τὰ γέλια σὲ μιὰ τόσο συγκινητικὴ σκηνή; Ἀπλούστατα: ἡ κ. Κάλβε εἶχε ἀντιληφθῆ

φρονῶ ὡς τὸ κοινότερον γύναιον τοῦ κόσμου, θεωρῶν αὐτὴν ἀναξίαν νὰ τὴν καταστήσω ἀντικείμενον σκέψεως ἢ ἐκδικήσεως. Προσεπάθησα νὰ στρέψω τὴν ἐκδίκησίν μου ἐναντίον τῶν δύο ἀδελφῶν της, ἀλλὰ εἶνε τόσο ἀνανδρῶν, τόσο δειλοῖ, ὥστε ὅταν μὲ βλέπουν ἀλλάζουν δρόμον: ὦ! καὶ ἐν βλέμμα λοξόν νὰ μοῦ ρίψουν θὰ τοὺς ραπίσω...

Ἀπὸ τότε τὸ μόνον πλάσμα πού ἀγαπῶ μέσα εἰς τὸν ἄθλιον, τὸν μοχθηρὸν κόσμον εἶνε ἡ σκύλα μου, ἡ Λιλὴ μου. Τὸ παράδοξον εἶνε πῶς ἐν καὶ σκύλα, ποτὲ δὲν ἀλλάξεν ἡ Λιλὴ τόσοις ἔρασταῖς ὅπως ἡ ἄλλη...

Ἐσιώπησε ἰκὶ ἔκάλεσε τὴν σκύλαν του, ἡ ὁποία ἐπροπορεύετο ἐμπρὸς μας εἰς μίαν ἀπόστασιν ἑκατὸν βημάτων.

— Θέλεις τώρα νὰ ἰδῆς κατὰ πόσον εἶνε οἱ σκύλοι πιστότεροι κ' εὐγενέστεροι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἢ μάλλον ἀπὸ τὰς γυναῖκας; Ἄκουσε! Λιλὴ, πού εἶνε ἡ Δόρα μας; Πού εἶνε ἡ πτωχὴ μας ἡ Δόρα;

Καὶ ἡ Λιλὴ εἰς τὸνομα τῆς κυρίας της ἔμεινεν ἀίφνης ἀκίνητος: οἱ ὀφθαλμοὶ της ἔλαμψαν ἀπὸ μίαν μυστηριώδη φλόγα, τ' αὐτιά της ἐσηκώθησαν, καὶ ὑψώσασα τοὺς προσθίους πόδας της ἀκούμβησεν αὐτοὺς εἰς τὸ στήθος τοῦ φίλου μου, καὶ ἄφησε μίαν φωνὴν παραπόνου, ἕνα λυγμὸν θρηνώδη τόσο σπαρακτικόν, ὥστε ἀνετριχίασα μέχρι μυελοῦ ὀστέων.

Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ

ὅτι τὸ σακκάκι τοῦ τενόρου σκίστηκε ἀπὸ πίσω καὶ ἄρχισε νὰ τραγουδᾷ ἰταλικὰ μὲ παθητικὴ φωνή:

— Μὴ γυρίσης! Πρόσεξε! Τὸ σακκάκι σου σκίστηκε στὴν πλάτη!

Ἡ κ. Κάλβε εἶχε προεξοφλήσει ὅτι τὸ ἀκροατήριον ἀγνοοῦσε τὴν ἰταλικήν. Ἀλλὰ δυστυχῶς γι' αὐτὴ βρέθηκαν πολλοὶ συμπατριῶται τοῦ τενόρου πού παρακολουθοῦσαν τὴν παράστασι. Κι' ἔτσι ἐπῆλθε ἡ καταστροφή...

***

Ἐνα ἄλλο χαριτωμένο πάθημά του διηγεῖται ὁ Γάλλος ἠθοποιὸς κ. Νομπλέ:

«Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἔπαιζα στὴ Ρουέν, ὡς πρωταγωνιστὴς σ' ἕναν περιοδεύοντα θίασο. Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἦταν ἡ πρεμιέρα τοῦ «Ἀθῶου». Περίμενα στὰ παρασκήνια τὴ στιγμὴ τῆς εἰσόδου μου στὴ σκηνή. Φοροῦσα περροῦκα κ' ἀπὸ πάνω τὸ καπέλλο μου. Ὅταν ἦρθε ἡ στιγμὴ τοῦ ρόλου μου, ἔεχασα ὅτι φοροῦσα ἰκαπέλλο κ' ἄρπαξα ἀπὸ μιὰ καρέκλα τὸ ἡμίψηλο ἑνὸς συναδέλφου καὶ βγήκα θριαμβευτικὰ στὴ σκηνή... φορῶντας στὸ κεφάλι μου τὸ σταχτί μου σκληρὸ καὶ κρατῶντας στὰ χέρια μου ἕνα περίφημο ἡμίψηλο!... Ἀμέσως ἔκουσα ἀπὸ τὴν πλατεία ἀκράτητα γέλια, ἐνῶ ὁ ρόλος μου ἦταν δραματικὸς. Ἄκουσα μάλιστα νὰ μου φωνάζουν: «Τὸ καπέλλο! Τὸ καπέλλο!» Κι' ἐπὶ τὸν ἄνεμον τὸ ψηλὸ καπέλλο πού κρατοῦσα στὸ χέρι μου καὶ μὲ μιὰ ὡραία ἀδιάφορη χειρονομία τοῦ δίνω μιὰ καὶ τὸ κλείνω γιὰ τὴν ἰσχυρὴν ἀπὸ τὰ πλακὲ ψηλὰ καπέλλα. Μὰ οἱ θεαταὶ ἔξακολουθοῦσαν νὰ φωνάζουν: «Τὸ καπέλλο! Τὸ καπέλλο!» Ἡ ἱστορία αὐτὴ ἀρχίζε νὰ μὲ στενοχωρῆ. Τὸ ἀνοίγω πάλι, τὸ στριφογυρίζω στὰ χέρια μου καὶ μὴ γνωρίζοντας πειὰ τί νὰ κάνω τὸ βάζω στὸ κεφάλι μου. Τὸ σταχτί σκληρὸ πού φοροῦσα ἦταν μικρότερον κ' ἔτσι τὸ ψηλὸ χώνεται κ' αὐτὸ στὸ κεφάλι μου. Εὐχαριστημένος πού τελείωσε αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις κατ' εὐχὴν, κουνῶ τὰ ἐλεύθερα πειὰ χέρια μου καὶ προχωρῶ σοβαρῶς... Μὰ οἱ θεαταὶ εἶχαν τρελλαθῆ ἀπ' τὰ γέλια... Ἐφώναζαν, χαχάνιζαν, χειρονομοῦσαν ἀπελπιστικὰ, ὡς πού ἀναγκάστηκα νὰ ἐγκαταλείψω τὴ σκηνή. Ὅταν πῆγα στὰ παρασκήνια ἀντελήφθη τὸ πάθημά μου. Ἦταν ὁμως πειὰ ἀργά. Καὶ τὸ κοινὸν δὲν συγχωρεῖ εὐκόλα αὐτὰ τὰ πράγματα. Ἐφυγα αὐθημερὸν ἀπ' τὴ Ρουέν κ' οὔτε πειὰ ξαναπάτησα ἐκεῖ».

***

Κάτι παρόμοιο ἔπαθε κ' ὁ Ταγιάντ στὰ «Ὀλύμπια». Ἐπαιζε τὸ ρόλο τοῦ Ναπολέοντος καὶ ἔπρεπε ν' ἀνεβῆ στὸ ἄλογο πού ἦταν στὴ σκηνή. Ἀλλὰ ἔκανε λάθος κ' ἔβαλε τὸ δεξί του πόδι στὸν ἀριστερὸ ἀναβατήρα κ' ἔτσι στὴ σοβαρώτερη στιγμὴ τοῦ δράματος, οἱ θεαταὶ ξέσπασαν σὲ ἀκράτητα γέλια βλέποντας τὸν Ταγιάντ ἀνάποδα καθάλλα.

***

Συμβαίνει ἐπίσης καμμιά φορὰ ὁ ἠθοποιὸς ν' ἀφοσιώνεται τόσο στὸ ρόλο του ὥστε νὰ ξεχνᾷ τοὺς κινδύνους τῆς σκηνῆς. Ἐτσι τὸ ἔπαθε ὁ τενόρος Νουρὶ στὴν πρεμιέρα τοῦ ἔργου «Ροβέρτος ὁ Διάβολος», ὅπου ἐσκόνταψε κ' εἶπεσε μέσα στὴν καταπακτὴ πού ἦταν προωρισμένη νὰ καταπιῇ μόνο τὸν Μπέτραμ. Ἡ ὑψίφωνος δις Ταλιόνι... ἔβαλε τὶς φωνές καὶ ἡ παράστασις διεκόπη.

Ἡ δις Βέμπερ, πάλι, τὴ βραδυὰ τῆς πρώτης τῶν «Ἰακωβίνων» παρ' ὀλίγον νὰ πάθῃ κάτι χειρότερον. Μεθυσμένη ἀπὸ τὴν ἐπιτυχία της καὶ τὶς ἐπευφημίες τοῦ κοινοῦ ἔεχασε νὰ ἀποσυρθῆ ἐνῶ ἡ αὐλαία ἔπεφτε καὶ θὰ σκοτωνότανε ἀσφαλῶς —ἡ αὐλαίης τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη εἶχαν στὸ κάτω μέρου ἕνα χοντρὸ ξύλο— ἂν ὁ συνάδελφός της Πῶλ Μουνὲ δὲν πρόφτανε νὰ τὴν τραβήξῃ.

Μοναδικὴ ΣΧΟΛΗ ΚΟΠΤΙΚΗΣ Γυναικείων Φορεμάτων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς διαπρεποῦς καλλιτέχνιδος μοδίστας κ. ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, Σύνταγμα, Μητροπόλεως 14 α', Ἀθήναι.